

Locuint'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a Morartiloru Nr. 13.

Scrisorile nefrancate nu se voru primí decatu numai de la corespundintii regulari ai „Federatiunii.“
Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.

Pre siese lune . . . 6 „ „ „

Pre anulu intregu . 12 „ „ „

Pentru Romanii:

pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.

„ 6 lune 15 „ = 15 „ „

„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taos'a tim-

brale pentru fiesce-care publica-

tiune separatu. In loculu deschisu

20 cr. de linia.

Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 23/11 aug., 1870.

Situatiunea este mai incurcata decatu ori candu. Cetitorii nostri se voru convinge despre acést'a d'in telegramele contradictorie relative la resbelulu infioratoriu d'intre Franci'a si Prus-si'a. Resultatulu luptelor de la 16—18 l. c. nu se pote inca constata in modulu leniscitoriu. Prusii afirma de una parte, ca resultatulu acestoru lupte sangerose este, ca corpulu de armata alu lui Bazaine este taiatu de catra Parisu si respinsu in Metz, unde ar' fi incungiuratu de trupe inimice numeroase, si ca, asié, calea principelui de corona ar' fi deschisa catra Parisu; de alta parte, Palicao anuciá in Corpulu legislativu alu Franciei, ca luptele numite nu au nece decatu resultatulu bucinatu de prusi, ci ca Bazaine a nimicitu diumetatea armatei lui Carolu Fridericu si ca prusii fure respinsi, ba telegrame private spunu, ca principele de corona este restrinsu intre Maas si Marne si, dupa alte sciri, respinsu para in Dizier. Ce'ace se vede inse d'in tote telegramele este, ca perderile prusiloru sunt enorme; acestu faptu se constateza prin mai multe telegrame cari difcu, ca perderile in morti si raniti ale prusiloru aru fi circa 40—50,000. Multe diurnale, dandu crediamentu minciunelor prusesci, facu diferite combinatiuni despre miscarile armatelor prusesci in defavorulu Franciei, inse noi nu punemu nece unu pretiu pre aceste inventiuni si fictiuni, sciindu bine, ca miscarile armatelor nu se publica nece de una parte, nece de alt'a. Un'a si buna: Napoleonu s'a dechiaratu inca la inceputu, ca resbelulu va fi s e r i o s u. Sè nu ne superamu dara, candu ni se spune, ca Franci'a n'a terminatu inca lupt'a, ca-ci Germani'a intrega nu este gluma, ci se speramu, ca, in cele ultime, armele francese voru reportá invingere deplina.

Situatiunea este inse forte grave pentru Austro-Ungari'a; ca-ci cine nu cunosece luptele interne d'in acestu statu nefericitu si cine sè mai indoiesce de catastrofa ce ne amenintia? Tote natiunile sunt nemultumite, neincrederea a cuprinsu anumele toturoru si ori-ce remediu pare a fi pre-tardfu. Dietele provinciali d'in Transilvani'a, exceptandu pre cele d'in Boemi'a, Triestu si Dalmati'a, s'au convocatu in 20 l. c. Rescriptulu imperatescu de convocare recunosec gravitatea situatiunei si provoca la contielegere, mai multu decatu ori candu, pre tote poporele. — Contielegerea nu ar' lipsi, daca aceste popore aru fi multumite; inse candu confusiunea este generale si candu frasele nu mai pota ajutá nemica, cum va poté fi vorba de contielegere?

Ce sè dicemu apoi despre incurcaturele nostre? Ce va fi cu Transilvani'a? Ce va fi cu Romanii d'in Ungari'a? cu Serbii? cu Slovaci? cu Croatii? Noi ne infioramu, candu ni vine in minte nemultumirea acestoru tiere si popore; si guvernulu magiaru tace cu tote aceste-a, ca-si cum n'ar' esiste nece una greutate interna, ca si cum spiritele aru fi molcomite si ca si cum amu notá cu totii in bine; guvernulu magiaru astepta de siguru, pana candu desamagirea i va fi pre tardfa, si crede de una cam data, ca este destulu, daca inarmeza pre honvedii si daca numesce oficeri. Bine dara, noi ni-amu implemitu si ni implenimu detorint'a, si asteptamu cu anima leniscita ori-ce evenimente.

Dupa-ce aretaramu, ca situatiunea interna a Austro-Ungari'e este desperata, sè mai spunemu, ca „Journalu officialu“ d'in Parisu, constatandu intr'unulu d'in numerii sei mai d'aprove simpatiele ce cabinetulu francesu le primesce neincetatu de la diferitele guverne, a omisu pre Austri'a d'in sfrulu acestoru guverne binevoitorie Franciei. Ruptur'a intre Franci'a si Austri'a este dara constatata.

Asié d'ara Austro-Ungari'a a gatato si in intru si in afara.

Ce'a ce este inse forte curiosu, este ca diurnulu opusetiunali magiaru „Ellenör“ provoca, in Nr. seu de asta-di, pre guvernulu magiaru, ca sè tramita trupe la fruntariile Romaniei,

pentru asecurarea teritoriulu magiaru contra Napoleonistiloru d'in Roman'a. Acésta provocare pote sè aiba insemnetatea sa, considerandu scirile aduse de „Romanulu“ despre concentrarea de trupe magiare la Riulu-Vadului, cu tote ca guvernulu austro-magiaru s'a grabitu a deminti, prin consulatulu seu d'in Bucuresci, aceste sciri ne'inciscitorie. Deci veghiare si era-si veghiare.

De pre campulu resbelului.

Este unu ce forte ridiculu si una insusfre vulgara, daca nu chiaru si neonesta, propria gintei teutonice, d'a imprasciá in lume preste una scire minciunosa alt'a si mai incornurata. Resbelulu actualu este ocaziunea cea mai accomodata pentru ca sè ne potemu convinge pre deplinu despre onestitatea, fanfaronad'a si grosolanele minciuni a le nemtiloru, cari cu tote ca fure batuti in marea si sangeros'a lupta d'in 14, 16 si 18 augustu, totu-si nu rosiescu a imprasciá sciri, cari trecu in cadrulu povestiloru. Asié una depesia oficiala d'in Berolinu, cu datulu 19. augustu, contiene: Unu telegramu alu regelui tramisu reginei spune: Bivouak langa Rezonville, 18. aug., 9 ore sér'a. Armat'a francesa fú asta-di atacata, sub canducerea regelui, in pusetiune forte tare, de la Metz spre vestu, fú batuta pre deplinu in una lupta de noue ore, taiata in impreunarea ei cu Parisulu si respinsa catra Metz. Altu telegramu totu d'in Berolinu spune: Maresialulu Bazaine e inchisu in Metz de armat'a principelui Fridericu Carolu. Principele de corona inainteza spre Châlons. Unu altu telegramu d'in Pont à Mousson, cu datulu 19. aug., spune: Ieri avu locu la Gravelotte una invingere stralucita; francesii fure alungati d'in pusetiunile loru cele mai tari, respinsi spre Metz, acum restrinsi la unu terenu micu langa Metz, de catra Parisu taiati cu totulu, de ora-ce calea ferata de la Metz si Thionville e ocupata de corpulu alu 12-lea. — Dorere, perderile trupelor nostre stau in proportiune cu marimea glorioselor loru prestatiuni manifestate la bombardarea pusetiuniloru francesiloru. Altu telegramu prusescu, cu datulu Berolinu, 20. aug., dice: Armatei prusesci i-stá deschisa calea catra Parisu. Aici se asigura, ca se accepta incorporarea Elsatiei si a Lotaringiei. Angli'a a facutu propuneri de pace regelui Vilhelmu. Se dice ca principele Gortschakoff ar fi sositu in cartirulu principalu alu prusiloru. Alte sciri prusiane, fabricate pote in biuroulu consulatulu prusescu d'in Vien'a, spunu ca avangardele cavaleriei prusiane au innantatu degiá pana la Troyes, langa fluviulu Sein'a. Armat'a prusiana de sudu voiesce sè incungiure cetatea Châlons.

Aceste sciri fure sustenute cu logica si tactica mare, asié incatu fiasce-cine trebuia sè créda, ca intrega armat'a francesa si, d'impreuna cu ea, tota Franci'a e asternuta la pitorele nemtiloru; candu éta firulu electricu demascá minciunile nemtiesci in tota goletatea loru, anuciandu-ni, ca intru adeveru nemtii, necum sè fia inchisu armat'a francesa in cetatea de la Metz, ci au fostu batuti si respinsi pre-totu-inderea, si ca regele Vilhelmu, vediendu immensele perderi a le armatei sale, a versatu lacrima preste cadavrele ce acoperiau campulu bataliei. Una asemenea analogia aflamu in marea carte a omenimei, in istori'a poporeloru, carea ni spune ca, dupa batai'a de la Zent'a, in carea principele Eugeniu de Savoia nemiciu poternic'a armata a turciloru, Sultanulu a plansu amaru, mai alesu candu vediu, ca neci chiaru la Constantinopole nu poteá oprí in fug'a loru remasfitele armatei sfarémate. Apoi totu istori'a ni spune, ca prin batai'a dela Zent'a s'a pusu pentru totu-de-un'a capetu domnirea semi-lunei in Europ'a.

Scirile d'in 21. augustu, atatu cele nemtiesci catu si francese, ni spunu urmatoriele: Vien'a, 21. aug. Dupa unu telegramu alu diurnulu „Wanderer“, venitu d'in Berolinu, armat'a principelui de corona fú respinsa intre Maas si Marne; diumetate d'in armat'a francesa postéza intre Verdun si Châlons. Bombardarea cetatii Strassburg;

cetatea respunde foculu. In Kehl s'au devastatu case. Alta telegrama d'in Vien'a, dice: Diuar. „N. fr. Presse“ spune, ca ieri a cerclatu una fama in Berolinu, cumca principele prusescu de corona a avutu una lupta cu Mac-Mahon. Resultatulu luptei nu se scie. Alte sciri, venite d'in Basel, spunu: Telegramele d'in Verdun constata, ca armat'a germana sub comand'a principelui Fridericu Carolu si a generalului Steinmetz a perduu la Marslatour 18,000 fetiori. — Una patrula de usari prusesci, prinsa in 17. aug demaneti'a, spune, ca regele a versatu lacrima preste cadavrele trupelor sale, vediendu, ca masele jaceau ca cadavre asiá precum au fostu statu in ordu. Se dice, ca unele regimente sunt decimate in mesura atatu de mare, incatu trebuira sè se tramita d'in armat'a operatoria. Unu regimentu de ulani fú mai cu totulu sfarématu de francesi. Raniti d'in spitale, precum si prisionerii constata, ca unu principe prusescu (Albertu, comandantele cavaleriei prusiane), a cadintu ranitu de pre calu, si a fostu calcatu de cavaleria. — Alte sciri totu d'in Basel, venite acolo d'in Marslatour, spunu, ca centrulu trupelor nemtiesci fú respinsu cu perderi mari in fetiori si tunuri, facundu-se una multfme mare de prisionieri. Principele de corona e impedeatu prin lupt'a d'in 16. aug. de la continuarea mersului. Unu telegramu d'in Brussel'a, cu datulu 20. aug., spune, ca armatele prusesci au perduu, in lupt'a de la Rezonville, preste 25,000 morti si raniti, era perderile francesiloru se specifica la 15—16,000 fetiori.

Aceste tote sunt sciri verite d'in sorginte prusescu, si, pre cum se vede, nemtii incepu a se dá dupa peru, intielegundu si ei, ca cu minciune nu o pota duce de parte, si asié incepu a recunosec superioritate armelor francesi.

Scirile francese ni spunu si mai multu; asié una telegrama d'in Parisu, cu datulu 21. augustu, dice: Conformu unei impartesiri a maresialulu Bazaine, de ieri de la média-di se continua una lupta viua pre lin'a Metz-Verdun. Prusii, condusi de principele Fridericu Carolu, fure respinsi d'in pusetiunile loru. — Doue regimente sasesci fure sfarémate de totu; una brigada prusesci de cavaleria fú calcata la pamentu. — Lupt'a se continua. Alte sciri d'in Parisu spunu ca a doua armata francesa e degiá formata si consiste d'in 120,000 fetiori afara de gard'a mobile. — Reserv'a d'in Châlons numera preste 100,000 fetiori. Principele de corona inainteza cu armat'a sa forte incetu, de ora-ce armatele principelui Fridericu Carolu si a generalului Steinmetz sunt impedeate in mersulu loru.

Firulu electricu ni aduse inca urmatori'a scire: Brussel'a, 20. aug. Conformu sciriloru venite d'in Rheims, trupele de d'inainte a le armatei principelui de carona sunt atacate de Mac-Mahon si respinse spre Dizier. Unu altu telegramu d'in Brussel'a cu datulu 22. aug. spune: Se constata, ca una aripa a armatei principelui de corona fú batuta de Mac-Mahon in 19. augustu, si s'a respinsu inainte de Nancy cu doue mile. Alte sciri ni spunu, ca maresialulu Bazaine a nimicitu diumetate d'in armat'a principelui Fridericu Carolu.

Detaiurile venite despre luptele d'in 14, 16 si 18 augustu, spunu ca prusii au perduu in 14. aug. 12,000, in 16. aug. 18,000 si in 18. aug. 25,000 fetiori, cu totulu 55,000; era perderile francesiloru sunt cu multu mai mice, facundu celu multu 33—34,000 fetiori.

Diu'a onamastica a M. S. Napoleonu III

serbata in Bucuresci, la 3/15. aug.

Precum in toti anii, asié mai vertosu estu-tempu, candu Franci'a se afa in periclu, diu'a onamastica a imperatulu Napoleonu fú celebrata cu mare pompa in Bucuresci. Nu numai simpatiele naturali ci si recunoscint'a ce romanii si, in deosebi, Roman'a libera o detoresce Franciei, justifica pre deplinu acésta serbatoria.

II.

N a s e u d u, 8 augustu. Candu diorile se crepau, dandu locu radielor sorului, — doue-dieci si un'a de salve anuciara inceputulu serbatoriei nostre nationali. — Publiculu romanu se intruni apoi, la 1, 8 ore a. m. in biserica romanesca pentru a asculta liturgi'a, la care fu invitat si petrecutu si presedintele Asociatiunei, care dupa servitiulu divin se rentorse la cortelulu seu, insocitu de comitetu si de orsiestrulu localu.

La 9 ore, interiorulu spatiosu, si decoratu cu verdetia alu edificiului d'in castre (asié se numesce sal'a adunarei, lunga de 5 stangeni si larga de 7 st.) era ocupatu de unu publicu mare. D'a stang'a presedintelui stralucea o frumoasa cununa de dame romane; d'in faciele loru se reversa unu viu interesu pentru acele ce aveau se se petreca in adunarea nostra; si nu me indoiescu, ca spiretele loru nobile au urmaritu cu tota caldura lucrările destinate a promové educatiunea poporului romanu.

Dlu Elia Macelariu propune a se tramete o deputatiune de 12 insi, sub conducerea vicariului d'in Maramuresiu, pentru a invita la adunare pre dlu presedinte alu Asociatiunei care, infacisiandu-se, rosti unu discursu amesuratu ocaziunei, accentuandu cu multu pondus necesitatea asocierei in cugete, in fapte si in poteri; ca-ci unde e unulu, nu e potere. Dize ca, lipsiti de tote câte ni-au potutu servi spre asigurarea existentiei si prosperitatii nostre, suntemu avisati se sustienemu si spriginimu d'in tote poterile Asociatiunea nostra si scopurile maretie ale ei: literatur'a si cultur'a poporului romanu.

Numai d'ins'a ni-a mai ramas! accentua cu dorere dlu presedinte, storcundu unu suspinu amar d'in inimele acelor ce lu-precepeau. Cultur'a si literatur'a sunt medicamentele, pre cari ni le procura asociatiunea, pentru a vindeca ranele nostre, — continua dsa. Asociarea, comercialu si industr'a asigura asta-di existenti'a poporeloru si a nostra nationala, si noi prin aceste trebue se renaschemu si vomu renasce, prosperandu; ca-ci virtutea romana n'a apusu inca, seu deca a apusu, apoi asta-di o vedemu reinviandu in piepturile romane; vedemu virtutea romana rediviva: numerulu celu mare alu membriloru Asociatiunei nostre, intruniti in Naseudu, marturesce, ca romanulu e viu si traesce. Dlu presedinte multumescé naseudeniloru pentru sacrificiele facute in favorulu adunarei Asociatiunei si-i saluta prin cuvintele luminatulu imperatu Iosifu II: Salve parva Romuli nepos! In fine spune, ca a sositu tempulu, candu Asociatiunea e chiamata a-si alege noui oficiali si nou comitetu. Dlu presedinte declara mai departe ca, de-ora-ce presidiulu Asociatiunei este nu numai una sarcina ci si onore pentru acelu ce-lu porta, dsa doresce se fia impartestii si alti romani demni in acesta onore si sarcina; deci exprimendu multumita sa roga adunarea se onoreze cu presidiulu pre altu individu aptu pentru acestu postu.

(Va urma)

Incunoscintiare despre concertulu d'in Satu-Mare.

S'a facutu de multisioru amintire in colonele „Familiei,” ca junimea romana d'in comitatulu Satu-Mare are intentiunea laudabila de a face in decursulu acestoru ferie unu concertu impreunatu cu declaratiuni si incheiati cu balu, in folosulu institutulu de fete de la Oradea-Mare si alu fondulu teatrulu nationalu. Acestu lucru se afla degia in ajunulu realizarei sale, in catu adeca junii cari voru lua parte activa la numita productiune, la provocarea amicabile a teologiloru romani d'in Satu-Mare, s'au apromisu si s'au si insinuat la comitetulu arangiatoriu, care se intintiasé inca in 17. iul. a. c. Loculu e defiptu la Bai'a-Mare si tempulu pre 1 Sept. a. c. Biletele s'au tiparitu si in parte mare si invitările s'au facutu. — Pre 23. l. c., junii diletanti sunt invitati a se aduna la Bor idu, unde voru decurge probele de pregatire pana la terminulu defiptu. Programulu inca nu s'a statoritu definitiv, ci se va statori in 25 l. c. prin una comisiune esmisa d'in sinulu comitetulu arangiatoriu, — pre candu se speredia, ca si junii diletanti degia se voru fi adunatu cu totii la Bor idu — si de locu dupa ace'a, deodata cu programulu, se voru publica pre cale jurnalistica si numele juniloru respectivi. — Nu mai e alta indereptu, decatu calduros'a partinire a onoratulu publicu, ce'a ce speramu ca neci va lipsi, mai alesu de se va lua in considerare frumosulu scopu, cu care e impreunata productiunea acest'a. Candu aducemu aceste la cunoscinti'a onoratulu publicu, totu odata rogamu pre toti, cari si-voru lua notitia despre acestu lucru, se binevoiesca a ne onora cu presenti'a loru, ori voru capeta invitari separate, ori ba. *)

Comitetulu arangiatoriu.

Zerneszi, 1 13. aug. 1870.

Domnule Redactore!

Dupa-ce corespondinti'a publicata in Nr. 72 alu „Federatiunei” d'in 5. augustu (24 iuliu) a. c., intitulata

*) Junimea romana d'in comitatulu Satu-Mare si-pricepe chiamarea; ea merita tota lauda precum si cea mai calduros'a spriginire d'in partea publiculu romanu.

„D'in cartea peccatoru Fagarasiului” si subsemnata de P. L. face si mie multe imputari nedrepte: me rogu se binevoiesci a face locu in diuariulu Dtale si urmatoriulu meu respunsu, cu carele me sentiu detoriu catra lectorii acelu stimatu diariu.

Sum invinuitu de conduita rea pentru-ca, — „prelanga altele, — eu, cu capitanulu supremu si cu vice-capitanulu amu fi aperatu totdeun'a si cu tota poterea, in contra torentulu opiniunei publice, pre pretorele Popp Gridea nulu, acum suspinsu si incriminatu pentru fapte rele.”

Sum invinuitu, mai departe, pentru ce am creduitu Dlu vice-capitanu Codru Dragusianulu, candu, fiindu interpelatu in siedinti'a comitetulu d'in 5. iuliu a. c. pentru bani radicati de la comune, spre acoperirea speseloru conscrierei poporului, declarã „ca ce a incasatu de la comune, a incasatu numai ca anticipatiune seu imprumutu, pana i-se va asigna de la regimulu sum'a receruta”, — si, in fine, sum invinuitu ca, venindu la rondu raportulu fisiculu districtuale Brust, si facundu-se d'in partea vice-capitanulu acea propunere „ca comitetulu, esprimendu-si neplacerea sa facia cu Brust, se-i impuna acestui-a oa, pana in siedinti'a viitoria, se se esplice, cum a intielesu dinsulu acelu raportu?” — eu asiu fi partinitu si acesta propunere a Dlu Vice-Capitanu.

Daca d. corespondinte mi-ar fi facutu aceste imputari intr'unu publicu catu de numerosu, dar' cunoscutu, nu m'asiu fi lasatu in nici unu respunsu, avendu de o parte acea mangaiare, ca acelu publicu me cunosce si ca inaintea cunoscutiloru ori-ce justificare e de prisosu, si sciindu de alta parte, ca pre corespondintii cari pasiescu in publicu cu tendentiositati, — precum, mi-se pare, a facutu si d. P. L., — totu nu-i multumescé nici unu feliu de justificare: dar' dupa-ce corespondinti'a, la carea voiescu a raspunde, a aparatu intr'unulu d'intre cele mai latite diuarie — me vedu silitu a raspunde, ca corespondintele d. P. L. seu nu cunosce seu nu voiesce a sci de cursulu lucruriloru d'in siedintiele comitetulu, despre care s'a grabitu a refera onoratulu publicu atate-a neadeveruri, pentru ca, de-si permite d'insulu in corespondinti'a sa, ca d'insulu nu-e omulu acelu, carele se vorbesca lucruri despre a caroru existinta nu ar' fi siguru, totu-si unu mare, dar' forte mare neadeveru a scrisu, candu mi-a imputatu mie „spriginirea Pretorelui Poppu Gridea nulu contra torintelui opiniunei publice”, ca-ci eu nu numai n'am spriginitu pre d. Popp Gridea nulu, cum afirma corespondintele, dar' d'in contr'a, tocma eu am fostu acelu-a carele, dupa ce am scrisu in Nr. 99 alu „Gaz. Transilvaniei” d'in 7. ianuaru, 26. Decembre anulu 1870 contra lui, si acesta pentru informarea membriloru comitetulu districtuali, apoi, in cea mai de aproape siedintia a comitetulu, totu eu am esfu cu propunerea pentru suspinderea lui d'in oficiu, — si dupa ce n'am reusitu cu acesta, apoi totu eu am propusu despre una parte stramutarea lui d'in cerculu Venetiei in altu cercu pretorialu, si despre alta parte esmiterea unei comisiuni in Cerculu Venetiei, pentru cercetarea faptelor lui, — ce'a ce mi-a si succesu, ca-ci si stramutarea s'a efectuitu, si comisiunea propusa s'a esmisu, carea, la timpulu seu, a si predata Presidiulu operatulu seu, er' precum ca tote aceste-a asit au fostu, nu me provocu numai la protocoale siedintiale, ci si mi va vortosu la barbati cu renume, ca D. D. Baritiu, vicariulu Antonelli, avocatulu Puscaru, Protopopulu Popescu si tocma si la insusi Dlu Popp Gridea nulu.

Ei bine, dupa acesta descoperire sincera ore n'ar' fi la rondulu meu, se intrebua si eu pre d. corespondinte P. L., — carele premise, ca nu scrie lucruri despre cari nu este siguru, — ca cum vine d'insulu se mi-impute mie, in astfelu de modu, intr'unu jurnalulu publicu, tocma contrariulu dela ce'a ce am facutu?

Acesta nu s'ar' fi potutu intempra, daca n'ar' fi avutu tendentiositate in scrierea sa. De n'ar' avé tendentiositate, nu numai ca nu m'ar' fi potutu invinui cu nu sci cu feliu de conduita, dar' d'in contra, — ca-ci trebue se scia Dn'a-lui bine, ca cestiunea notariloru pre carea o atinge in corespondinti'a sa, eu am adus'o mai antaiu pre tapetu, in comitetulu districtualu, trebue se scia d. Corespondinte si ace'a, ca eu am fostu acelu-a carele, considerandu, ca bas'a districtulu sunt comunele; considerandu, mai departe, ca de la bunastarea comunelor depinde si buna starea poporulu nostru; si, in fine, considerandu, ca tote acestea numai prin organe luminate se potu ajunge, cum si ca de asemenea organe comunali se pota considera notarii comunali, in tocma precum se considera preotii si invetiatarii de organe bisericesci, eu am fostu carele, d'in aceste considerante, am propusu in comitetu, ca dupa-ce d'in partea confesiuniloru respective se ingrigesce cu de-a-dinsulu pentru preotii si invetiatarii buni, se se ingrigesca si d'in partea Comitetulu, ca reprezentanti'a districtulu, pentru regularea si formarea notaratielor d'in cate 2—3 comune, pentru sistemizarea de lefe bane si, in fine, pentru aplicarea de notari apti si corespondietori in tote posturile notarali.

De aici se vede, ca eu si in privinti'a acesta mi-am facutu detori'a, pote inainte de ar' fi visatu d. corespondinte de asié ce-va, ba am mersu si mai departe

„Monitorulu oficialu” alu Romaniei comunica urmatoriile detalie despre numita serbatoria:

„Asta-di, strad'a ce conduce la biserica catolica era indesata de poporu d'in tote stările societatii, ca nici o data, care se grabia a inainta spre intrarea bisericii, unde la 10 ore se canta un Te-Deum in onorea Majestatii Sale Napoleonu III, Imperatorele Francesiloru, cu ocaziunea aniversarii d'lei sale omonastice.

De ambele laturi ale stradei erau instruite una divisiune de garda si unu batalionu d'in armata de linia, in mare tienuta.

In intrulu bisericii, multimea era atatu de compacta, in catu circulatiunea se facea cu mare anevointia. In facia altarulu, de o parte asistau dnii ministrii, era de cea lalta se afla d-nulu Melinet consululu generalu alu Franciei, insotitu de functionarii agentiei.

Oficieri de tote gradele, atatu d'in guard'a civica, catu si d'in armata, precum si functionari civili si militari, d-nulu Pounay, ex-consulu alu Belgiei, unu numerosu publicu si tota coloni'a francesca d'in Bucuresci erau facia la acesta serbare, facundu unările cele mai caldurose pentru Majestatea Sa Imperatorele Franciei, carui-a poporulu romanu pastreia o eterna recunoscintia pentru protectiunea bine-voitoria ce n'a incetatu a da Romanii in diferite ocaziuni.

Dupa terminarea serviciulu divin, guard'a nationale si armata defilara, in piati'a Santulu George, pre d'inaintea d-lui consulu generale si a d-loru ministri.

La fuele deflarii, strigate entusiaste: „Traesca Franci'a! traesca Napoleonu III”, resunara de mai multe ori.

Pre la ora I si diumetate p. m., d-nulu ministru de Esterne, insotitu si de unu adjutantu domnescu, merse intr'un'a d'in trasarele de gala ale curtii la otelulu agentiei si consulatulu generale alu Franciei, cu ceremonialulu usitatu, spre a feicita d'in partea I. S. Domnulu pre reprezentantele Franciei, pentru aniversarea acestei d'le.

Adunarea generale a asociatiunei romane transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu

I.

N a s e u d u 7. augustu. Dupa una caletoria de doue zile, pr'intre romanticele regiuni ale bracioloru carpatine, valea fructifera a Naseudulu, cuprinsa de deluri si coline verdi si atragatorie, se ivi inaintea nostra in tota frumseti'a sa.

Holde bogate si campie in florite surideau in giurulu capitalei granicieriloru, carea, departe d'a avé pretentiunile unei cetati, te cuceresce la prim'a vedere, atatu prin curatien'i sa interiora catu si prin ospitalitatea cordiale a locuitoriloru sei.

Erau 7 ore de sera, candu intraramu in Naseudu, unde membrii Asociatiunei romane transilvane si amicii culturai si prosperitatii poporului romanu au fostu acursu degia in numeru pre considerabilu d'in tienuturile mai apropiate ale Transilvaniei si d'in partile ei anesate, ba Romania si Bucovina inca erau reprezentate prin cativa nobili fii si loru. Am se insemnu aci, cu o viua mangaiare si multumire sufletesca, ca frumos'a tiera a gloriosulu Dragosiu, Maramuresiulu, nece la un'a d'in adunările Asociatiunei nostre n'a avutu atati reprezentanti cati participa, cu unu zelu laudabilu, la tote lucrările adunarei de estu-timpu. Acesta e o viua dovoda a inaintarii nostre pre terenulu redeseptarei nationali.

Salutari cordiale, stringeri de mana si intrebări amicabile preocupau pre fratii intruniti sub flamur'a progresulu poporului romanu. Dar' ace'a ce se esprimea mai marcatu in faciele toturor, era o curiositate, o a itatiune, ce numai d'in seriositatea actuala a situatiunei nostre si a Europei intrege se pote esplica. Consciinti'a pericelor puse in calea existentiei si desvoltarei nostre nationali, este viua chiaru si in inim'a poporulu nostru tieranu. „Ce va fi ore de noi, deca lucrurile voru merge totu asié? Vomu peri, dle!” — dicea catra mine unu bietu graniciaru. „Nu te teme bade, ca nu ne vomu da perirei!” i-rispuisei. „Ajute-ve Ddieu, ca dora die'ta romanesc'a d'a colo, d'in Naseudu, va face ce-va bine si pentru noi,” — adause elu. Mare si grea este misiunea Asociatiunei transilvane, care ni este uniculu radimu intre loviturile ce ni-se dau d'in partea dusmaniloru nationalitatii romane; deci grea este sarcina si responsabilitatea barbatiloru ce o conducu si sustiemu: venitorulu va cere seama de la ei.

Dar' se venimu la obiectu. Adunarea generale a Asociatiunei rom. Trans. est: o serbatore mare si binefacentoria pentru romani. Naseudeni, districtulu graniciaru romanu n'au nitatu acesta impregiurare; ei s'au pregatitu cu tote, pentru a primi in modu convenientu si generos adunarea fratiloru loru d'unu sange.

Racși, aug. 1870.

Domnule Redactoru!

căci, după ce s'a organizat notariatele pe bas'a propunerii de susu, și după ce am vedintu că, cu puțin excepțiuni, s'au aplicat de notari mai totu omeni necalificați, la ce'a ce, după opinia mea, de o parte a pretorii, e' de alt'a alegatorii porta vin'a. — Era-si eu am fostu carele în alta ședința a comitetului districtualu am propus emisia unei comisiuni pentru examinarea notariilor și delaturarea celor necalificați, ce'a ce s'a și primitu — și de la care sperăm cele mai bune rezultate.

Dacă m'ar' iertă modestia asi mai pot' aretă Dlu corespondinte și altele de aceste-a, precum ar' fi, pentru exemplu, jertfele mele de la alegerile dietali, șeu chiaru și propunerea, și compunerea reprezentatiunii către înaltul ministeriu pentru stergerea drepturilor regali, și lasarea lor în folosul comunelor noastre, — care ni face cele mai bune speranțe, — dar' nu află de bine a le mai insira, căci nu se potrivesc nici cu impregiarile dilei, — și asi trecu la a doua imputare, cu care me învinde d. corespondinte, adică: pentru ce am crediut Dlu vice-capitanu, că banii dedicați de la comune pentru acoperirea unei părți a șeselor conscrierii poporului, au fostu numai o anticipatiune? Cu adevăratu eu asi crediut, și asi credu și asta-di, pentru că mi-a spus-o acest'a nu numai dlu vice-capitanu, ci și dlu pretore Ioanu Ratiu, am crediut pentru ce'a, căci am vedintu că și în districtulu Brasiu s'au luat asemenea anticipatiuni, am crediut mai departe, pentru că vedeam cu ochii mei cum veniau cei ce lucrasera la conscriere, la pretur'a Brannului, cerendu-si plat'a, și nu e' de unde să li se dea și, în fine, am crediut, căci asi mi-dicea inim'a să credu unui vice-capitanu, cu trecutu frumosu.

E' ce'a ce privesce a treia imputare, că eu asi fi partenitu propunerea Dlu vice-capitanu, în cauz'a raportului phisicului Brust, este totu asi de neadeveratu, ca și multe altele; eu nu mi-aduc aminte, ca Dlu vice-capitanu să fi facutu vre-o propunere în privinta acest'a, — d'in contra, eu însu-mi am facutu una propunere cam de acelu întielesu, am facutu-o aproape după două ore de certă între Brust și comitetu, am facutu-o după ce Dlu Puscariu provocă pre Brust să-si revoc' raportulu, carele de multu e'ră înaintatu la ministeriu, și după ce Brust nu numai se dechiarase, că nu voiesce a si-lu revocă, dar' d'in contra, spre sustinerea lui, aducea de arguminte cele 6 masine de spiritu d'in Fagarasiu și altele, cu cari cercă a comprobă unele date d'in raportulu său, — atunci candu vedintu, că nici una parte nu cede celei-alte, combatandu argumintele lui Brust, și spunendu i că cele 6 masine de spiritu d'in Fagarasiu nu sunt acolo, pentru că ar' trece beutura multa, ci pentru că Fagarasiulu e' piatia mare de produse (bucate), cari, prefacute în spiritu, multu mai usioru se pot transportă în alte părți, și altele de aceste-a; — observandu mai departe că, după ce Dlu Brust este de atăta ani în acestu districtu romanu, în d cursulu caror'a nu numai că a fostu bine vedintu, bine primitu, și omenitu adesea în casele omenilor nostri, mai alesu cu ocaziunea excursiunilor sale în districtu, mie mi vine a crede, că d'insulu n'au avutu cauza a batujocuri pre poporul nostru, și a elu, sub a treia classa a poporatiunii, (căci după raportulu lui, popoliatiunea e' împartita în 3 clase), pre carea a descri'o elu atătu de reu, n'au potutu întielege alti omeni decâtu pre acei-a cari servescu pre la masinele de vîbarsu d'in Fagarasiu, la ce'a ce dlu Brust me intrerape dicund: „asi e' am întielesu si eu clas'a a 3-a“, după care apoi eu am adausu a pro une că, după ce dlu Brust singuru recunosc' că d'insulu în acelu întielesu a voit' a face raportulu său, și după ce acelu pare a av' altu întielesu, asi dar' să se provoce a dă acelu raportu o esplicare în scrisu carea să se cetesca de nou în comitetu, și aflandu-se corespondentia să se înaintedie înaltulu ministeriu ca adausu la raportulu celu d'antăiu, e' nefiind esplicarea corespondentia, Brust să se traga la respundere; — acest'a a fostu propunerea mea, după care asi voi să întreb' pre d. corespondinte că, între impregiarile în care am facut'o, ce am potutu pecatul cu ea? mai vertosu dacă se va consideră, că eu n'am impus acest'a propunere nimeni spre primire, și mai alesu că membriloru comitetului li stă în voia a prim' șeu a respinge ori-ce propunere, — dar' asi voi să știu mai departe că, dacă primea comitetulu propunerea dlui Puscariu, ca Brust să-si revoc' raportulu său ce e' degiă în man'a ministrului și Brust totu-si nu facea acest'a, precum se dechiarase a priori — care e' să fia efectulu acelei propuneri?

D'in cele de până aici se vede dar', că dlu corespondinte a fostu în mare erore, candu m'a învinuitu pre mine cu cele de susu, și pentru ce'a lu-provocu să-mi arete numele său, ca să-lu pot' convinge mai pre largu d'in acte despre acest'a, ca asi alta-data să nu mai publice de cătu adevăruri, ca asi nu numai să nu atace onorea nimeni-a, dar' nici să nu descurageze pre nimeni, să nu arunce sementi'a vrajbei și a discordiei între puten'a inteligentia romana tocma în aceste timpuri grele, la d'in contra voi fi silitu a sustine cu de-a-dinsulu, că scrierea sa a avutu tendentiositate și, prin urmare, voi fi silitu a-lu dechiară de calumniatoriu.

Ioanu Metianu, m. p.
protopopu.

În zilele trecute am tramis la București una epistola cu adres'a; O. R e d a c t i u n i a „G a z e t e i s a t e l o r u“, voindu a mi-procură acelu organu de publicitate, și am depus epistol'a la post'a cea mai de aprîpe: Cetatea Noua (Avas-uj-város) pentru espedare; dar', lucru de mirare, espeditorulu postei în alta di me surprinse cu urmatori'a resoluțiune pre-gratiosa: „A dolognak jobban utánna nézvéen (?), a külföldi hírlapokat Pesten kell megrendelni a fő-posta hírlap kiadóhivatalnál, vagy a könyvkereskedéséknél, de nem direkte Bukurestről.“

Nu credu ca, conformu legeri, să fimu obligati a ne adresă la „fő posta-hírlap-kiadó hivatal“ d'in Pest'a, ori la könyvkereskedési-urule loru, ci Domnulu K. Gy. magyar kir. posta mester-ulu d'in Cetate'a-Noua, numai d'in solitudinea mare, care li este comuna tuturor guvernamentaliloru ori agentiloru guvernului lui Andrássy, și d'in frie'a mare pentru nu știu ce conspiratiuni, mi-au retramisiu epistol'a.

După opinia mea, postele sunt tacute pentru comunicatiune, și sunt sustinute și de către poporul romanu; deci, dacă guvernulu totu și dă ordinatiuni conducătoriloru postelor, ca să impedeze comunicarea unor scrisori suspecte — în ochii lor — cu provinciile vecine, atunci ar' fi mai bine dora pentru Dlu Andrássy, ca pre-maritulu guvernulu alu domniei sale să opr'esca esprese ori ce comunicatiune cu țierele vecine, și mai cu sema cu Roman'a-libera, carea și d'altminte este unu ghimpe în ochii guvernului magiaru.

Dacă treb'a va merge totu asi, apoi intr'adeveru. Extra (Austro)Hungariam non est vita; și est vita, non est ita.“

Andrei Popu, m. p.
teologu.

VARIETATI.

* (Starea instructiunii publice în Roman'a), spre cea mai mare bucuria a nostra, prospereza, înainteza și romanismulu infloresce. Estragemu d'in unu raportu subternutu în acest'a privinta ministrului de culte și instructiune publica urmatoriile date: Afara de scolele comunali, — alu caror'a numeru este omisu d'in acestu raportu, — Roman'a posed' asta-di 115 scole private cetatienesci pentru copii; aceste scole, în anul scolasticu espiratu, fure frecventate de 20,554 scolari; scole primarie cetatienesci pentru fete sunt 98 cu 8,555 de eleve; apoi două scole reali (în Buzeu și Tîrgu-Jiu); 11 gimnasie de statu cu unu numeru preste 1000 studenți; afara de acestea, câte unu gimnasiu în Braila, Giurgiu și Piet'a, sustinute e aceste urbi; mai departe 6 licee cu 1445 studenți; 8 seminarie cu 1415 alumni; una scola medicinale cu 131 studenți; una scola macedo-romana cu 24 scolari; 5 scole secundarie pentru fete cu 529 eleve; 2 scole comerciali (în București și Galati) cu 179 frecventanti; 2 institute pedagogice cu 179 ascultatori; 2 universități; 2 institute pentru belle arte și sciintie cu 62 elevi; și 2 scole de musica cu 238 frecventanti. — Aceste date sunt destulu de imbucuratorie pentru unu statu nou ca Roman'a, care numai ieri-alalta scapă de ghiarele rusismului, grecismului și inceptu a se emancipă de sub Turcia. Dacă budgetulu pentru instructiune publica se va întrebuintă bine și conscientiosu, și dacă „Societatea pentru invetiatura poporului romanu“, carea dă cele mai invederate semne de vitalitate sa, publicandu una foia mensuale d'între cele mai bine redactate, si-va întinde activitatea preste tota Roman'a: vomu ved' în scurtu, că Roman'a va portă în Orientu stindardulu culturai și civilizatiunii și va serv' de modelu celor-l-alte popore vecine. De o camdata am dor' inse, să se imultiesca și să se amelioreze scolele reali și comerciali și, mai vertosu, institutele pedagogice, cari sunt pre-putiene. Trebuie să ne ingrigim ca bas'a să fia solida și puternica, căci instructiunea numai asi se va lat' și va respand' lumin'a sa vivificatoria preste întregu corpulu natiunii. Scolele agromice, de cari Roman'a are, ni-se pare, numai două șeu trei, inca sunt de una necesitate imperativa și neamănata pentru buna-starea materiale a poporului agricultor. Nu ne indoim, că patriotismulu fratiloru nostri nu va întârzi de a supleni aceste scaderi.

* (Balulu) precedatu de una piesa teatrale, executata de diletanți, în favorulu „Alumneului natiunali romanu d'in Timisior'a“, are să se tiena în 5 sept. 24. aug. a. c., în sal'a otelului „Tigru“, suburbiulu Fabricu. — Scopulu acestui balu este nobilu. Sperăm, că întreprinderea comitetului va fi încoronata de cele mai bune rezultate în favorulu Alumneului romanu d'in Timisior'a.

* (Adunarea invetiatoriloru magiari) în Pest'a, fu destulu de numeroasa. Se dice, că aproape la 2000 invetiatori s'aru fi infatisiatu. Adunarea tiena în sal'a dietei trei ședinție, la 16, 17 și 18 aug., și se consultă mai vertosu a supra imbunetățirea stării materiale a invetiatoriloru, e'ra cu pedagogi'a și cu mediu-

locele de instructiune poporale nu pre-multu si-a spartu capulu. În ultim'a ședinția se primira cu unanimitate urmatoriile concluse: 1. Istori'a instructiunii poporale va fi susceputa între obiectele de preparandi; 2) Se va face posibilu ca invetiatorii, cari dorescu a av' una cultura mai înalta, să si-o pota cascigă; 3) invetiatorii să fia salariat' amesuratu pretensiuniloru lor juste; 4) ca în viitoru invetiatorii să pota cascigă și posturi mai înalte de instructiune; 5) ca să se infintieze un fondu publicu pentru invetiatorii poporali, d'in care, — după servitiu de 30 de ani șeu și mai înainte în casu de nepotintia, — fia-care invetiatoriu să si-capete salariulu întregu ca pensiune, și, în casu de morte, să fia asigurata subsistintia veduvei și educatiunea orfaniloru săi. — Încătu șcim, nece unu invetiatoriu romanu nu s'a infatisiatu la acest'a adunare. Bine au facutu, că ci de una cam data nu potem av' cause comune cu magiarii, de-si am av' mare trebuintia de asemenea adunări. Dnulu ministru E ö t v ö s probeza tote pentru consolidarea magiarismulu: congressu baserecescu cat., adunare de invetiatori. Este bine, că noi nu ne mestecăm în tote aceste; să lasăm pre Dlu E ö t v ö s să-si face elu trebile sale, noi inca le vom face ale nostre.

* (Sorbatoriulu lui Săntefanu), celebrata în 20 l. c. a fostu forte palida, de unde se pote deduce, că magiarii inca sunt ingrigiti în gradulu supremu despre situatiunea grava și că sunt ocupati cu alte lucruri seriose

* (Adunarea) cantaretilor magiari d'in tota Ungaria se intruni în 19 l. c. în sal'a mare a redutului. Mai antăiu, tote societățile cantara împreuna imnulu lui Kölcsey „Isten áld meg a magyart;“ apoi Corneliu Ábrányi se adresă prin unu discursu către deferitele societăți de cantare, ca să cultiveze art'a cantarei și musiciei. În fine se inaugură stendardulu reuniunii asi, că mai multi insi, ca represintanti ai diferitelor societăți de cantare și ai altor institute de cultura, batura câte unu cuiu în stendardu, și fia-care pronunță câte una frase șeu devisă patriotica magiara. Reuniunea generale tiena câte-va productiuni sub ceriulu liberu în paduriti'a orasiului.

* (Unde se afla intr'adeveru Napoleonu?) — Șcim, că camer'a franceza, indata în prim'a ședinția, s'a dechiaratu a sprigini numai astu felu de barbati la guvern, cari voru sci affrontă pericululu ce amenintia Francia. În urm'a acestei declaratiuni ministrulu lui Ollivier cadu și se inlocui prin ministrulu actualu alu lui Palicao. Camer'a inse, considerandu perderele suferite, a mersu si mai departe, a luat comand'a suprema d'in manele lui Napoleonu și Leboeuf, și o dede maresialului Bazaine. Leboeuf, inculpatu fiindu de tradare de patria, este arestatu și datu în judecata. Se dice, că cauz'a arestării ar' fi, fiindu-că nevasta-sa este prusianca. Acest'a inse nu este de crediut, ci mai curundu ni vine a crede, că l'au arestatu simplu numai, fiindu-că a fostu nenorocosu în lupta, și apoi acest'a este sortea generiloru nenorocosi. Napoleonu, de atunci incoce, nu șcim, că unde se afla intr'adeveru. Feliu de felu de sciri cetim despre elu, cari inse nice 24 de ore nu traiescu și se si demitiescu. În zilele trecute sosi scirea, că, proclamandu armat'a franceza republic'a, Napoleonu se afla în Helvetia; nu multu după ce'a era-si, că elu se afla în Verdun și este bolnavu; scirile mai noue spunu, că bolnavulu Napoleonu a sositu pre class'a III în Châlons, unde a inspectiunatu mai multe corpuri de armata, cari lu rogara să le tramita înainteza inimicului. Asta-di aflăm e'ra-si, că imperatulu, d'impreuna cu principele de corona și cu principele Napoleonu, se afla în Rheims. D'in tote aceste resulta, că unde se afla Napoleonu de presinte, intr'adeveru nu se șcie, dara, după scirile contradictorie si minciunile diariiloru prusesci, se pote dice cu certitudine, că Napoleonu se afla pre totu tîndenea.

* („Le Journal de Bucarest“) este titulu unui nou organu de publicitate, ce apare de curendu în București, în limb'a franceza. Acestu diariu este fondatu și condusu de D. U l i s s e d e M a r s i l l a c și, precum se exprime D. Marsillac, are să fia nu numai organulu intereselor romane ci alu tuturor intereselor cari sunt legate de Roman'a. Dlu Marsillac a aperatu drepturile și interesele Romaniloru în tempu de două ani în foie diferite de nume și de origine, avendu de scopu, — dice dsa, — d'a revendic' pentru una natiune, sora cu cea franceza, locul care i se cuvine la bachelulu civilizatiunii moderne. — Multumimu „Romanulu“ pentru observatiunile juste ce le face la unele expresiuni ratecite ale diurnalului francesu d'in cestiune cu privire la nou'a organizare a comitatelor unguresci. Dlu Marsillac este, de siguru, forte reu informatu candu sustiene în diariulu său că: „Ungaria a supru comitatele cari fure în tempu de secle bas'a sistemii sale politice și intra francamente în călile regimului constitutionale.“ Dacă dlu Marsillac ar' fi avutu ocaziune a studi' sistem'a politica de asta-di a politiciloru magiari, s'ar' fi convinsu, că acest'a sistem'a este, în ori-ce privinta, magiarisarea cea mai violenta și mai brutala a natiunii romane de incoce de Carpati. Au nu cunosc' Dlu Marsillac uniunea fortia a Transilvaniei cu Ungaria, și nu șcie dsa, că nouele comitate șeu municii-

pie d'in Ungari'a sunt numai privilegie a le nobilimei si aristocratiei pure magiare ? Cum a potutu dara afirmá Dlu Marsillac, cá Ungari'a intra francamente in cáile regimului constitutiunali ? Credemu, cá D. Marsillac nu va întârdi a îndreptá acésta afirmatiune ratecita.

*(Dlu C. A. Rosetti), directorele diariului „Romanulu“, care înainte de vre-o trei septemane plecá d'in Bucuresci pentru a poté studiá situatiunea grave, in carea ne aflám, adreza d'in Vien'a, cu datulu 8. aug., una epistola forte frumoasa cetitoriloru diariului sêu. Dlu C A Rosetti ni dá, in acésta epistola, una mica dar pretioasa imagine despre suvenirile sale dela 1834 pâna in 1834, cine a fostu pre atunci poetulu ei Eliade, cine au fostu in 1848 Golescii, Ionu Brateanu, Ionu Voinescu, Nicolae Balcescu si alti 9 tovarasi ai sêi de captivitate, si ce este Roman'a asta-di ? Inim'a omului se întineresce prin acésta reimprospetare a suveniriloru si sentimentelor venerabilelu befranu si sentinela neadormita a romanismului.

*(Procesulu de pressa) alu Dr. Sv. Miletiu, deput. diet. si redactorulu diuar. „Zastava,“ s'a pertractatu asta-di in 23 l. c., si acusatulu fú condamnatu la inchisore de unu anu.

Sciri electrice.

Viena, 20. aug. Asta-di s'au deschisu dietele provinciali d'in Tiro'u, Voralberg, Crain'a, Austri'a superiora si inferiora, Carinth'a, Salisburg'a, Stiria, Moravi'a, Goriti'a, Galiti'a, Istri'a si Bucovin'a. Kaiserfeld anunciá in diet'a Stiriei, cá Austri'a trebuie sê observe neutralitatea in interesulu dezvoltarei sale interioare. Diet'a galitiana, la propunerea lui Smolka, a decisu, cá luni va alege una comisiune de noue membri pentru compune rea adresei, — „Fremdenblatt“ raporteza, cá consululu generalu, Zulauf d'in Bucuresci, e insarcinatu a deminti faimela despre concentrarea trupeleuru austriace la confiniile Romaniei.

Leopole, 20 aug. „Dziennik Lvovski“ pledeza pentru ca sê se tramita deputati la senatulu imper., dar' se sê reinnoesca pretensiunile tierci relative la positiunea sa separata, prin una adresa cátra imperatulu.

Florentia, 21. aug. Camera acceptá creditulu cerutu pentru militia cu 216 contr'a 77 voturi. — Pricipele Napoleonu sosl aici.

Bucuresci, 21. aug. In Ploiesci s'a facutu ieri incercarea de a proclamá unu regimu provisoriu, care avea sê constée d'in Nicolau Golescu, ca reginte, Ionu Candiano si Ionu Brateanu. Ieri s'au facutu aici si in provincia una multime de arestari. — Golescu si Candiano sunt degiá arestati, pre Brateanu lu-voru arestá, probabilmente, asta-di. Guvernulu a luat dispusetiuni iuti si bune. Trupele de aici fure duse la Ploiesci cu calta ferata si se portara forte bine. Linisceanu s'a conturbatu. (Minciune grosolane. Red.)

Bucuresci, 22. aug. Prin partid'a rosiloru s'au escatu in Ploiesci nescé miscári, cari fure oprimate fára versare de sange. Capii fure prinsii; pretotindenea domnesce linisce deplina. (!)

Parisu, 22. aug. Trochu adresa diariului „Temps“ una epistola, in care se esprime, cá regimulu personalu s'a finitu pentru totdeun'a si sub ori ce forma.

Berolinu, 22. aug. Prusi'a organizeza administratiunea Elsatiei si a Lotaringiei si tiparesce marce postali pentru provinciile ocupate. (Lucru prè pipitu! Red.)

Brussele'a, 22. aug. Victoru Hugo caletori la Parisu cu pasportu englesu.

Burs'a de Vien'a de la 22. augustu. 1870.

Table with 4 columns: Item, Price, Item, Price. Includes 5% metall, Imprum. nat., Sorti d'in 1860, Act. de banca, Act. inst. cred.

Nr. 1556. 1870.

Concursu.

Devenindu in vacantiã statiunea de profesoriu pentru music'a instrumentale si vocale in gimnasiulu de aici, pentru acésta statiune se publica concursu in terminu pâna la 1. oct. a. c., pre langa urmatoriele conditiuni :

- 1) Concurentele sê dovedesca cá e romanu de nascere si greco-catolicu de religiune ;
2) Concurentele sê aiba cunoscinti'a perfecta nu numai a artei musicali instrumentali, dara si a celei vocali, si, in specie, sê cunosca si cantárilu basericei greco-catolice, spre a le poté pune cu tempu pre note, si a formá d'in junimea studiosa de aici unu Choru basericescu ;
3) Concurentele sê dovedesca prin documinte demne de credintia, cá posede perfectu artea musicale ;

4) Sê produca documinte credibili despre servitiile avute mai inainte, precum si despre progresulu cu care le a portatu, si, in urma ,

5) Sê produca atestatu de moralitate. Emolumintele impreunate cu acésta statiune sunt: 500 fl. v. a. si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune, voru avé de a-si subterne recursele pâna la terminulu susu indegetatu, aici la Ordinariatulu metropolitanu.

Blasiu, in 15. aug. 1870.

Dela Ordinariatulu metropolitanu gr-cat de Alb'a-Jul'i'a.

Proprietariu si editoriu ALESANDRU ROMANU Redactoru respund. interim. IONU FORBUTIU

Feriti-ve de speculanti amagitori!

Intre multele annunciuri, mai alesu celle de orologie, sunt unele prea pompose si compuse cu intentiunea de a prinde in cursa pre locutorii de la tiara (provinciali). Ori si cine dar intru interesulu sêu propriu ferescá-se de a cumprá orologiele pentru cari vandatiarulu nu pote da garantia dá ajunsa. Orogieculu cumparate de la mine se potu totdeun'a si dupa placu an a mi-se returná, an a se schimbá cu altele, una doveda acésta de cea mai exacta soliditate.

MINUNILE DILELORU NOSTRE

sunt orologiele preabine regulate, cari se vendu cu reversale de garantia ; acele se vendu, precum se pote vedé mai la vale, cu pretiuri forte mica, numai ca trecerelu loru sê fia mai mare. Deci, alimene sê nu scape ocaziunea binevenita de a se provedé cu unu esemene obiectu atâtu de trebuniciosu pentru se-suc carea casa.

Pentru tote orologiele se garanteza.

- 1 orologiu frumosu cu capsula de bronzu si cadranulu emailatu . . . . . fl. 1.40
1 cu cadranulu de porcelana emailata . . . . . fl. 1.80
1 cu sunaria (care bate) . . . . . fl. 2.90
Ori care d'in aceste, impreunate cu deceptatoru, 20 cr. mai multu.
1 orologiu, formatu mare, frumos lucratu, cu cadranu de porcelana . . . . . fl. 2.90 pana la fl. 3.20
1 acelu-a-si, preabiu ornatu, cu deceptatoru . . . . . fl. 3.90, 4.50
1 orologiu cu pictura fina pre partea anterioara, cadrele aurite sêu cu gravure de artis elveticu, tote cu deceptatoru, unuia . . . . . fl. 6, 7, 8.
Orogieculu de salone d'in bronzu cu recipientu si postamentu, unuia . . . . . fl. 2-2.60
1 orol. mare . . . . . fl. 3.20-4.50
1 orologiu englezescu de calatoriu, cu decept. carelu nu te lasa a dormi. — cu léca . . . . . fl. 6.
Orogieculu elvetianu de pusunariu, bine regulate, cu garantia pre doi anu, forma preafrumosa, d'impr. cu catena de auru-nou . . . . . fl. 4.50

Orologie anglice de pusunariu

cu machina de nicolu sêu de precisiune, garantia pre 5 anu, aceste sunt celle mai sigure orologie fabricate pana acum.

- 1 Cronometru Cilindricu . . . . . fl. 9.50
2 auritu prin focu . . . . . fl. 10.50
2 ancora cu sticla de cristalu . . . . . fl. 11.—
1 auritu . . . . . fl. 12.—
1 cu capsula duplice, savonata . . . . . fl. 13.50
1 acelu-a-si auritu . . . . . fl. 14.50
2 Remontoriu (fára chianse) . . . . . fl. 10.50
1 de celle mai fine . . . . . fl. 14.—
1 ancora de celle mai noue, cu sticla de cristalu duplice, cátu se pote vedé constructiunea fára a se deschide orologiu . . . . . fl. 10.50
1 senea si ancora mai fina . . . . . fl. 18.50
Orogieculu pentru domne, fine si elegante . . . . . fl. 12, 15, 18

Totu felulu de orologie vechie, si celle ce aici nu sunt insirate, se vendu mai estinu decatu ori unde aiurea. Unu orologiu de sore bine regulatu, cu compasu, in formatu de pusunariu, si dupa carele se potu regná tote orologiele mecanice, costa numai 25 cr.— Se afla de vendiãre numai la subsemnatulu.

Tote marfuriile cari nu voru conveni O. D. cumperatori au se voru reprimi au se voru schimbá cu altele, ceea ce dovedesce soliditatea cea mai exacta.

Ornamente estine pentru domne si domni

Ornamentele d'in metalu nou (auru, argintu) sau de piatra preabine regolate pentru cá aceste noue fabricatiuni necu in coloru necu in forma (fagonu) nu cedu coloru genuine, apoi este de insemnatu cá nu costa necu a patri'a parte d'in pretulu ce se dá numai pentru forma (fagonulu) coloru genuine, deci urmeza de sine cá se pote mai adese ori cumprá ceea ce este mai nou si mai modernu. Insu-si cunoscatoriulu pote fi amagitu cu aceste, astu sunt de bine imitate.

Celle mai noue ornamente

- dupa forma cea mai moderna fabricate d'in auru nou, carele pastreza coloru auris si prin urmare esemena de minune cu ornamentele genuine, cu piatra imitate sau cu emailu dupa cum cere fagonulu.
Brosie (ace) fine 1 buc. 40, 60, 80 cr. fl. 1.
preafine 1 . . . . . fl. 50, 1.60, 2-2.50.
Cerceel, fini, 1 parch. 50, 80 cr. fl. 1.
preafini fl. 1.50, 2, 2.50.
Garniture intregu, ace, si cerceel 80 cr. fl. 1.20, 1.60, preafini lucrate fl. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.
Bragiete, fine, 1 buc. 50, 60 cr. fl. 1.
preafine fl. 1.50, 2, 3, 3.50.
Coliere preafumose, fine, 20, 40, 60 cr. fl. 1.20 pâna 1.50.
Medallione, fine, 20, 40, 60 cr.
preafine 80 cr. fl. 1, 1.50.
Inelle preafumose, cu oebite piatra imitate, 1 buc. 30, 40, 50, 60, 80 cr. fl. 1.
Catene de orologie pentru domni, scurte 50, 80 cr. fl. 1, 1.50, 2.
Catene de gramadi, fine, fagon venetianu fl. 1.40, 1.80, 2.
Ace pentru domni 20, 40, 60, 80 cr.
Bumbi la camesta 1 buc. 10, 15, 20, 30 cr.
Bumbi la maneece 1 par. 20, 30, 40, 60, 80 cr.
Bumbi la galeru, 5 si 10 cr.
Garniture intregu, bumbi la camesta si maneece, 50, 80 cr. fl. 1, 1.50.
1 legatura de atazatorie de orologie 60, 80 cr. fl. 1.
Inelle de auru genuinu cu piatra fl. 1, 50 cr, 2 fl. 2.50 cr.
Catene de argintu, de 18 probe, aurite prin focu, scurte, fl. 3.50, 4.
Catene lungu la gatu, totu de 18 pr. fl. 6, 7.
Medallion de argintu, 18 pr. aurite in focu si emailate, fl. 2.50, 3.

Ornamente de ocieulu moderne

- compuse d'in mai multi stili de ocieulu finu tocitu.
1 brosiu (acu) 40, 60, 80, cr. fl. 1, dte in argintu cuprinsi fl. 1.50, 2, 3.
1 par. Cerceel. 50, 60, 80, cr. fl. 1, dte in argintu cuprinsi, fl. 1.50, 2, 3, 5, 0.

Ornamente fine de briliante.

- Insu-si cunoscatoriulu pote fi amagitu prin aceste ornamente cuprinsi in argintu, providiutu cu subtratu auritu si cu acu, briliantele (diamanti) imitate sunt de cristalu de mutte finu tocitu carelu nu perde viuulu focu, sunt si alte imitatiuni de piatra pretioase.
1 Brosiu fl. 4, 5, 6.
1 par. Cerceel fl. 4, 5, 6.
1 par. bumbi de camesta fl. 2.50, 3.50, 4.50.
1 acu pentru domni fl. 1.80, 2.80, 3.4.
Inelle cu briliante d'in auru fl. 1.20, 1.50, 2, 3.
Cruculitile, inime a se purtá la gatu fl. 2, 3, 4.

Ornamente de doliu (gele)

- negre, forma preafumosa de piatra imitate, sau auru, lava, si cornu de bibelu.
1 brosiu (acu) 20, 30, 50, 80 cr. fl. 1.
1 par. cerceel 25, 35, 50, 80 cr. fl. 1.
1 buc. bragiete, 30, 60, 80 cr. fl. 1.
1 buc. colierulu la gatu, 50, 80, cr. fl. 1.
1 catena de orologie, scurta, 25, 30, 60, cr.
1 Catena la gatu, 30, 80 cr. fl. 1.
1 bumba de camesta, 4 cr.
1 par. bumbi la maneece, 15, 20, 30, 40 cr.
1 peptine, 20, 40, 60, 80 cr.

Ornamente pururea mirositorie

d'in plante indice, cari pastredia pururea mirosulu naturalu si sunt formate dupa cea mai noua moda. Acesta ornamente sunt neajune in elegantiã si placute pentru mirosulu oclu bunu. — Salonnulu, in carele va intrá o domna ce porta acésta garnitura, devine in câte-va minute profumatu.

- 1 brosiu (acu) 80 cr. fl. 1, 1.20, 1.50.
1 par. Cerceel, 80, cr. fl. 1, 1.20, 1.50.
1 bracieta, 50, 60, 80 cr. fl. 1, 1.50.
1 coliera, 60, 80 cr. fl. 1, 1.50, 2, 2.50.
1 catena de orologie pentru domni, profumata, fl. 1.40.

Mãrfuri de argintu dupa fagonulu cellu mai nou preafinu, de 13 pr. ou marc'a de aperare, de la oficiulu de i. r. de Vien'a

Nuami prin cumpatore cu re . . . . . (Argintulu vechiu la schimbãmu.)

Table with 3 columns: Item, Price, Item. Includes items like furculite, cutite de dessert, lingure, etc.

Mãrfurile insemnate mai susu cu pretiurile si calitatea numita sunt de vendiãre numai in depusatoriulu subsemnatulu. Listele pretiuriloru pentru tote obiectele se dau gratuite. Va interesa pre ori si cine a avé unu esemplariu.

In monarcia austriaca acesti articli se afla de vendiãre numai in depusatoriulu subsemnatulu (14—11,—14)

A. FRIEDMANN in Vienn'a, Praterstrasse Nr. 26.